

GAZETA ŁÓDZKA

Niedziela 29 Sierpnia 1915 r.

ORGAN NARODOWY.
Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok IV. — № 225.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚI:
Rocznie 12 Marek, półrocznie 6 Mr., kwartalnie 3 Marki
miesięcznie 1 Marka.
Za odnośzenie do domów 20 f. miesięcznie.
Za granicą miesięcznie 2 Marki.
Wychodzi codziennie.

Redakcja i administracja—Przejazd № 8, otwarte codz. od 9
do 7 wiecz. w Niedziele i święta od 12 do 6-tej.
Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach re-
dakcyjnych od 10 do 11 i od 3—4.
Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy
bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA:
Nadane na 3 stronie i 36 f. tekstu za wiersz lub jego
miejsce 1 Mr.; reklamy zaraz po tekście 30 f.; dalej za tekstem 24 f.
nekrologia 40 f. Ogłoszenia małe 3 f. za wiersz.
Każde ogłoszenie najmiej 40 f.

Telegramy.

Wielka Kwatera Główna.

28 sierpnia rano. — Urzędowo.

Z widowni zachodniej.

Odparto natarcie francuskie na Lingenkopf (na pomocy op Munster), wykonane za pomocą granatów ręcznych. Na dużej części frontu była bardzo ożywiona działalność artylerji i lotników.

Lotnicy nieprzyjacielscy bombardowali bezskutecznie Ostendę, Middelkerke i Bruegge. Bomby lotników zabiły w Muelheim (Baden) trzy osoby cywilne.

Z widowni wschodniej.

Grupa wojsk generała marszałka polnego Hindenburga: Pobito przeciwnika w walkach na północnym wschodzie od Bauska i Schönbergu. Pojmano przeszło 2000 Rosjan, zdobyto 2 działa i 9 karabinów maszynowych. Odparto natarcia nieprzyjaciela na części frontu naszego, między Radziwiliszkami a Swjadoszami.

Na południowym wschodzie od Kownia, maszerują zwycięsko naprzód wojska generała pułkownika Eichhorna. Trwa pościg między Bobrem a puszcza Białowieską. Zajęto miasto Naraw.

Grupa wojsk generała marszałka polnego księcia Leopolda bawarskiego: Wojsko maszeruje do puszczy Białowieskiej i przez Leśną Prawą, w dole której zdobyto już brzeg wschodni.

Grupa wojsk generała marszałka polnego Mackensena: W pościgu przekroczono drogę Kamieniec Litewski — Ryszczycy. Między Muchawcem a Prypecią, wojska nasze pędzą przed sobą pobitego nieprzyjaciela. Konnica niemiecka zniosła wczoraj nieprzyjacielską dywizję kawalerji pod Samarami (przy drodze Kowel — Kobryń).

Z widowni południowo-wschodniej.

Wojska niemieckie i austriacko-węgierskie pod wodzą generała hrabiego Bothmera, przełamały wczoraj stanowiska rosyjskie na Złotą Lipą na północy i południu od Brzeżan. Krwawo odparto nocne przeciwnatarcia przeciwnika. Dziś rano po dalszych niepowodzeniach, zaprzestął przeciwnik oporu. Ściągamy go.

Naczelne Dowództwo Wojskowe.

(Radziwiliszki leżą w odległości 10 kilometrów na wschodzie od Schoenbergu a Swjadosz w odległości 60 kilometrów na wschodzie od Poniewieża).

Urzędowe doniesienie marynarki.

BERLIN, 27 sierpnia. Dnia 16 sierpnia jeden z nurkowców naszych

zburzył ogniem działowym fabrykę benzolu, położoną pod Harringtonem nad morzem Irlandzkim, włącznie ze składem benzolu i należąciami do tego piecami do koksu. Zakłady wyleciały w powietrze z wysokimi płomieniami.

Nietrafnem jest twierdzenie, umieszczone swojego czasu w prasie angielskiej, że nurkowiec strzeliwał otwarte miasto Harrington.

Tegoż samego nurkowca ostrzeliwał z dużej odległości, aczkolwiek nie trafił, dnia 15 sierpnia na morzu Irlandzkim wielki parowiec pasażerski, zdaje się, że Royal Mail Steam Packet Comp. Stwierdza się więc z naciskiem, że parowiec handlowy użył działa dla natarcia, a nie dla obrony.

Admiralicja angielska ogłosiła 27 sierpnia, że angielski latawiec marynarski zburzył kompletnie i zatopił nurkowiec niemiecki pod Ostendą. Wiadomość ta jest niewłaściwa. Wprawdzie latawiec natarł na nurkowca, lecz nie trafił go. Powrócił on portu nieuszkodzony.

Zastępca szefa admirałskiego sztabu marynarki podp. Behncke

(Telegramy z ostatniej chwili na 3-iej stronie)

Ekonomiczna ofenzywa Anglii.

(k) Im większe niepowodzenie, a nawet klęski spadają na armje czworoporzuczenia, tem energiczniej usiłuje Anglia przeciżyć przywóz do Niemiec i Austrii rozmaitych wyrobów, zwłaszcza surowców i półfabrykatów.

Obydwa mocarstwa centralne mają być gruntownie wygłodzone. Wprawdzie po 13 miesiącach wojny mogła Anglia spostrzedz, że obu państwom centralnym wystarcza zupełnie własne ich rolnictwo i własny przemysł, mimo to rząd angielski nie chce się wyrzec tej jedynej ofenzywy, jaka mu pozostała. To też niedawno umieścił w długim spisie kontrabandy wojennej także bawełnę. Oczywiście oprócz Anglii będą bawełnę uważać za kontrabandę także Francja, Włochy, Rosja i... Belgja, która nie istnieje.

Jeszcze w przededniu tego kroku zapewniał rząd angielski, że nie chce czynić trudności amerykańskiemu handlowi bawełną, że pragnie także uszanować prawa państw neutralnych, które importują bawełnę — nazajutrz atoli ogłosiła Anglia, że bawełna jest kontrabandą wojenną. Krok Anglii wywołał oczywiście oburzenie w państwach neutralnych, zwłaszcza zaś w tych częściach Stanów Zjednoczonych, które uprawiają bawełnę.

Już dawniej zresztą rozmaite zarządzenia i pomysły Anglików, jak np. trust przywozowy, wywołały w Stanach Zjednoczonych energiczne protesty.

Dzienniki, wychodzące w Nowym Orleanie, tudzież innych miastach stanów bawełnianych, wystąpiły wszystkie gwałtownie przeciwko Anglii, producenci bawełny na wielkiem zgromadzeniu również potępiłi korsarską politykę Anglii, żądając interwencji ze strony Wil-

sona, prezydenta Stanów Zjednoczonych, a z pośród państw neutralnych Szwecja zastrzegła się energicznie przeciwko samowoli angielskiej.

Produkcja bawełny w Stanach Zjednoczonych jest bardzo ważną gałęzią rolnictwa. Ludność stanów bawełnianych wynosi 25 milionów głów. Wywóz bawełny przedstawia rocznie okrągłą wartość 2 miliardów koron, a jest prawie zupełnie niezawisły od konjunktur handlowych. W roku 1912/13 zbiór bawełny wynosił 13.820.000 worów, z czego wywieziono do Anglii 3.604.000, do Europy 5.176.000 worów.

Już w ubiegłym roku bardzo wielu amerykańskich producentów bawełny poniosło dotkliwie straty, które powtórzą się w bieżącym roku. Producenci bawełny przypisują to dwóm okolicznościom: przede wszystkim zarządzeniom Anglii, która nie chce dopuścić bawełny do Niemiec i Austrii, a dalej zamknięciu licznych fabryk wyrobów bawełnianych na całym świecie.

Producenci bawełny mają słuszość, zwłaszcza co do drugiego powodu. Z powodu depresji ekonomicznej, która zapanaowała we wszystkich prawie krajach, popyt na wyroby bawełniane zmalał znacznie. Nawet angielski przemysł przędzalniany, który obecnie prawie nie ma żadnej konkurencji, wywiózł w ciągu ostatniego półrocza wyrobów bawełnianych za sumę 30 milionów funtów, gdy wywóz ten w poprzednim półroczu wynosił 48 milionów. Wywóz w tej gałęzi przemysłu zmalał w Anglii w ciągu jednego półrocza o 18 milionów funtów szterlingów, czyli o 450 milionów koron.

Jeżeli tedy położenie przemysłu bawełnianego, a tem samem produkcji bawełny jest niepomyślne z powodu ogólnej depresji ekonomicznej, to ogłoszenie bawełny za kontrabandę wojenną, czyli zakaz wywozu jej do Niemiec i Austrii, musi owo położenie jeszcze bardziej pogorszyć. Południowe Stany Ameryki północnej oddają się przedewszystkiem uprawie bawełny, zaniedbując inne gałęzie rolnictwa i chów bydła, to też przesilenie w produkcji i odbycie bawełny może spowodować ruinę ekonomiczną znacznych przestrzeni kraju.

Anglia, oczywiście wie o tem dobrze, również jak o tem, że za przesileniem ekonomicznem przyszłoby w o-wych stanach przesilenie polityczne, wcale nie pożądane dla stosunków pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi.

To też „Times” wystąpił z planem, ażeby Anglia dla ugłaskania farmerów amerykańskich zakupiła tę ilość bawełny, którą normalnie wysyła Ameryka do Niemiec i Austrii. Na to potrzebna byłaby — jak oblicza „Times” — suma 30 milionów funtów szterlingów.

Czy plan ten dojdzie do skutku, nie wiadomo, ale obecnie to jedno jasnym jest, że Anglia, ogłosiwszy bawełnę za kontrabandę wojenną, zadała Ameryce cios bardzo dotkliwy. Jeżeli farmerzy z niechęci do Anglii już poprzednio występowali przeciwko wywozowi broni i amunicji do państw koalicji, to obecnie rozwiną w tym kierunku jeszcze energiczniejszą agitację. Oburzenie, które w Stanach południowych panuje z powodu korsarskiej polityki Anglii, musi wreszcie zwrócić uwagę prezydenta Wilsona. Rząd angielski widzi, że cios wymierzony przeciwko mocarstwu centralnym, uderza także gdzieś indziej i przez odbicie zwraca się przeciwko Anglii.

Z ziem polskich.

Z Warszawy.

Wydział obywatelski zarządzający administracją Warszawy, uchwalił za zgodą władz niemieckich, aby wszystkie szkoły aż do wszechnicy otworzyć w zwykłym terminie. Komendantura niemiecka zgodziła się na udzielenie pozwolenia na powrót do Warszawy wszystkim uczniom przebywającym za granicą; nad ustawami tymczasowymi dla otworzyć się mającej polskiej wszechnicy pracują.

Całą straż bezpieczeństwa publicznego wykonywa milicja obywatelska. Niemieckie władze zgodziły się na utworzenie milicji i oddały 1250 rewolwerów do dyspozycji.

Zgony.

Otrzymało tu wiadomość o zgonie na Wołyniu ś. p. Augusta barona Kasincwskiego, literata, poety i redaktora „Dobrej Gospodyni” oraz w Bad-Wildungen kupca warszawskiego ś. p. Franciszka Fuchsa, współwłaściciela olbrzymiej firmy kolonialnej „Franciszek Fuchs i Synowie”, przy ul. Miodowej.

Ze Zduńskiej Woli.

(a) We wsi Krobanowie pod Zduńską Wolą w tych dniach w nocy zabity został przez złodziei włościanin miejscowy Kępa. Zabójców było kilku, jak należy wnosić z odciśniętych śladów nóg dwóch w obawie i kilku bosy. Nadmienić należy iż ostatnio przed dokonaniem zabójstwa, złodzieje dziesięćkrotnie powtarzali zamachy na własność Kępy.

Z Zelowa.

(b) W Zelowie, miasteczku powiatu łaskiego, liczącem około 6 tysięcy mies. kańców, niema wcale lekarza. Mieszkańcy, w większości koloniści czesi, garść polaków i około 300 rodzin żydowskich, aby umożliwić egzystencję i karza, ofiarują ze strony zarządu osady 600 rubli stałego wynagrodzenia i mieszkanie. Na pokrycie połowy tej sumy fundusze zaoferuje ludność żydowska, oraz połowa chrześcijańska.

W Zelowie czynnym jest miejscowy sąd gminny, sprawy rozważane są dwa razy tygodniowo, czynności sądownicze gminne pełni mianowany z pośród obywateli stwa miejscowego p. Pośpiech. Czynności komisarsza sądownego wykonywa miejscowy wójt gminy, p. Smetana.

Ruch uliczny dozwolony jest do g. 10 wieczorem.

Porządku publicznego i mienia mieszkańców Zelowa strzeże milicja obywatelska, w liczbie kilkunastu osób, naczelnikiem milicji jest p. Władysław Gąsiorowski.

W Tow. straży ogniowej ochotniczej na stanowisko komendanta obrony został p. Zatorski.

Miejscowe dwa Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowe kontynuują swe czynności, wobec wględnego dostatku mieszkańców raty pożyczkowe zwracane są przez dłużników dość regularnie, co ułatwia zarządom tychże wyptacanie wkładów oszczędnościowych. Na stanowisko prezesa żyd. Tow. pożycz. powołany został p. Moszek Liberman, zaś w chrześcijańskim Tow. pożycz. oszczędnościowym prezesem jest p. Gąsiorowski. W miesiącie oprócz waluty rosyjskiej i niemieckiej kursują również bony łódzkie. Zelów jest otoczony z trzech stron granicą zaboru austriackiego, wobec czego okoliczni właściciele z za kordonu austriackiego nie mogą dowozić na targi Zelowa artykułów żywnościowych. Pomimo to ceny produktów spożywczych są niskie, np. funt chleba żytniego kosztuje 8 kop., kwarta masła 1 rb. 20 kp., mendel jaj 60 kop., funt mięsa 25 kop., koszerne mięso w tejże cenie.

W tych dniach w Żelowie zaprowadzono zostanie karta chlebowa.

W okolicy Żelowa zboża dały nader obfity urodzaj. Ludność miasteczka prowadzi ożywiony handel towarami na fartychy, które tu na miejscu wyrabiane są przez żelowiaków. W ten sposób pracuje około 600 domowych warsztatów ręcznych.

Z pism reprezentowane są w Żelowie: „Gazeta Łódzka” i „Łódzki Volksblatt”. Otwarta została również w Żelowie biblioteka żydowska.

Kronika polityczna.

Prasa neutralna o zajęciu Brześcia.
AMSTERDAM, 28 sierpnia. Dzienniki holenderskie zajmują się w artykułach wstępnych upadkiem Brześcia Litewskiego.

„Massbede” pisze: Fortece rosyjskie padają obecnie, jak domki z kart. Jeszcze wczoraj zwaliśmy Brześć Litewski jedną z najsilniejszych ości wojska rosyjskiego.

Forteca była silną z powodu trudnego do przebycia terenu jaki tworzą trzęsawiska, wobec których „grube Berety” zdawały się być bezsilnymi, lecz nawet same bagna i i kiepskie warunki terenu nie pomogły.

Walki o forty nie trwały długo, natomiast do upadku forticy przyczyniła się świetna strategia niemiecka i austriacko-węgierska.

„Nieuwe Courant” pisze:

Wprost nie do uwierzenia, że upadł Brześć Litewski. Obecnie ucieczka wojska rosyjskiego staje się prawie niemożliwą.

Zajęcie Petersburga przez Niemców; zdaje się teraz już nie tak niemożliwym, jak dawniej.

Prasa angielska o upadku Brześcia Litewskiego.

AMSTERDAM. „Daily Telegraph” tak pisze o upadku Brześcia Litewskiego: Trzeba przyznać, że armie niemieckie program swój ze skutkiem wykonywają, i że plany niemieckiego sztabu generalnego na zdrowej taktycznej podstawie są oparte. Inne pisma angielskie piszą, że spodziewano się upadku Brześcia Litewskiego. Cała prasa ztrowiona pyta się jednogłośnie, czy teraz Niemcy pójdą na Moskwę czy na Petersburg, czy też na południową Rosję. Żadne pismo nie ma odwagi prorokować. W ogóle wrażenie upadku Brześcia Litewskiego jest przyniatające.

LONDYN. „Daily News” pisze w swym artykule wstępnym: Upadek silnej twierdzy Brześć Litewski tak szybko po upadku Warszawy, Kowna i Modlina rzuca dziwne światło na zmianę losów w Rosji od końca kwietnia, gdy się rozpoczął ruch nad Dunajcem. Byłoby nierozsądnym wielkość dzieła tego obniżyć i twierdzić, że nie jesteśmy rozczarowani. Położenie jest bez wątpienia krytycznym. Armia rosyjska jest odcięta od stolicy i ma otwartą tylko jedną linię odwrotu, i jeżeli armia Linsingena pokona opór bagien nad Prypeca, powstanie poważne niebezpieczeństwo, że owe skrzydło wojska rosyjskiego zostanie zniszczone.

Mimo tych roztrząsań przychodzi autor ten do optymistycznego zdania, że nieprzyjaciel celu swego głównego: zniszczenia wojska rosyjskiego w otwartym polu nie osiągnął, i że awantura niemiecka zakończy się tak jak Napoleona w roku 1812.

Epidemia cholery w Petersburgu.

STOKHOLM. O epidemii cholery w Petersburgu obradowała Duma miejska. W przeciągu dwóch dni przyjęty szpitala 270 lekko a 200 ciężko chorych. Duma uchwaliła żądane 180000 rubli na zwalczanie epidemii.

Wolności dla żydów.

KOPENHAGA, 28 sierpnia. „Berlingske Tidende” donosi z Petersburga:

Faktem stał się pierwszy wielki krok ku praktycznemu przeprowadzeniu reform „oswobodzenia Żydów”.

Rada ministrów postanowiła wczoraj nareszcie dać żydom pozwolenie na osiedlanie się i nabywanie nieruchomości w całości cesarstwa rosyjskim z wyjątkiem Petersburga, Moskwy i pewnych innych miejsc, jak Turkestan i okręgi kozackie.

Uwolnienie więźniów w Warszawie.

Radek-Parabellum twierdził w „Berliner Tagwacht”:

„Oswobodzicie niemieccy przywieźli ze sobą szubienicę do Warszawy”. Wobec tego żelazna Niemiec, stwierdza „Volksstimme” wychodząca w Chemnitz, że niemieckie władze wojskowe uwolnili następujących więźniów politycznych: Medema, Behma, Starzyńskiego, Majśla, Antoszewicza, Kleina, Swieckiego, Warszawskiego, Kindlera, Brizeka, Rana, Marcioła, Winikiera, Boreckiego, Markiewicza, Felkę, A-

damkiewicza, Truszczyńskiego, Argenasa, Kornu, Katza, Betza, Altschera, S. Schmidta, W. Schmidta, Gewera, Szrama, Dąbrowskiego, Lempke, Urbańskiego, Kühla, Fogtmanna, Kurkiewicza, Rubinsteina, Czajereka, Cesingera, Piotrowską, Pietrzykowską, Rosseleka i Zalingera.

„Chemnitzer Volksstimme” pisze dalej: „W dusznych celach „Pawiaka” warszawskiego i cytadeli gasty jedno po drugim kwitujące życia ludzkie w niewypowiedzianych katuszach, w średniowiecznych torturach—a ratunku nie można było prawie oczekiwać. Kto z tych 40 za murami kamrat carskich spodziewał się uściska swych, oglądając lazurowe niebo i światło słoneczne...”

Stał się cud—stali się wolnymi! Organizacje robotnicze Polski, pozyskały dzielnych i wiernych współbojowników. Pan Parabellum, którego, jak wiadomo, wykluczono z polskiej socjaldemokracji, pan Parabellum, którego partja niemiecka—przynajmniej formalnie—również usunęła, pan Parabellum, zdaje się, wpadł w zły humor, z powodu uwolnienia swych towarzyszy partyjnych. Czy może znajdują się między uwolnionymi jego wrogowie frakcyjni? Niechaj się wszakże uspokoi pan Parabellum. Nie jest jeszcze dowiedzionem, że oswobodzenie jego przyjaciół partyjnych, oznacza konieczną dla niego zgubę. Natomiast to, co stało się w Warszawie, dowodzi dostatecznie, że człowiek nie powinien nigdy rozstawać się z nadzieją lepszego losu!!

Bomby rosyjskie na Lwów.

WIEN, 28 sierpnia. Lotnicy rosyjscy odwiedzają obecnie częściej Lwów. Dnia 23 sierpnia bomba 2 latawca rosyjskiego, przybyłego od Tarnopola zabiła 4 pracowników kolejowych, po za tem wyrządziła tylko nieznaczne szkody.

Dnia 26 sierpnia przelecieli nad miastem cztery latawce rosyjskie, widocznie w celach wywiadowczych.

Amunicja dla Serbji.

BUKARESZA. Z Turn Severin donoszą, że do Cladowy przybyły 3 okręty z amunicją dla Serbji.

Serbja i Bułgaria.

SOFJA. Ze źródeł miarodajnych donoszą, że rząd serbski nie odstępuje od żądania układow z Bułgarią o odstąpienie bezpośrednio dzielnic macedońskich. Pasiecz podobno chce odstąpić Bułgari kraj aż do Wardanu, skoro czwóroporozumienie da poręczenie, że Serbja zostanie odszkodowaną w Bośni i Albanji.

Uważają za wykluczone, aby Serbja i Grecja zgodziły się na główne żądania bułgarskie, natychmiastowego obsadzenia Macedonii przez wojska bułgarskie.

Stanowisko Rumunji wobec Rosji.

BUKARESZA. Pułkownik Soimescu ogłasza w „Universul” swą opinię o stanowisku, które zajęć powinna Rumunja. Czytamy tam: Gdy Rosjanie w Rumunji nic innego nie widzą, jak tylko środek do urzeczywistnienia swych zamiarów, dotyczących Dardaneli, nie ulega wątpliwości, że nasze narodowe zadania obok silnych Niemiec i Austro-Węgrzech wymagają i silnej Turcji. Soimescu twierdzi w końcu, że i interesy Bułgarij i Grecji zgadzają się z interesami Rumunji. Jest wspólnym obowiązkiem państw tych oprzeć się realizacji testamentu Piotra Wielkiego.

Przed nowymi wypadkami na Bałkanie.

Ukończenie układów turecko-bułgarskich jest ciosem dla wszystkich aspiracji bałkańskich czwóroporozumienia. Kroki czwóroporozumienia w Sofji, Niszu i Atenach stały się więc bezcelowymi. Gdy w Niszu rząd i parlament namyśla się nad odpowiedzią, jaką ma dać czwóroporozumieniu, przez zawarcie układów pomiędzy Turcją a Bułgarią już zapadła decyzja. Mówią, że urzeczywistnienie układów nastąpi już w bieżących dwóch tygodniach.

Bułgarzy tedy dojdą drogą pokojową do posiadania części kraju tureckiego, które zdobyli w pierwszej wojnie bałkańskiej i które im odebrali Turcy bez wyciągnięcia miecza w drugiej wojnie bałkańskiej. Wypadki na Bałkanie przybierają tempo przyspieszone.

Pod Dardanelami.

LONDYN, 18-go sierpnia. Wojskowy współpracownik „Morningpost” pisze o wyprawie pod Dardanelami. Nowe wyładowanie jest przykładem, jak mogą zawieść najlepiej wypracowane plany. Wszystko odbywało się podług programu. Lecz gdy Australczycy zdobyli po gwałtownych walkach panujące wzgórki Sari Bahru i Chunuk Bahru i stało się potrzebnym posunięcie się naprzód od zatoki Suvla, by zdobyć wyżyny Anaforty, cała wyprawa utknę-

ła z powodów nie wyjaśnionych. Marsz naprzód zatrzymano a przedsięwzięcie na wyżyny Anaforty nie było. Tymczasem zajęli je Turcy. Mimo posiłków, nowe natarcie Australczyków nic nie zmieniło. Wynik jest taki, że od końca kwietnia rozszerzono stanowisko w górze od Kaba Tepe aż na drugą stronę zatoki Suvla, podczas gdy Turcy ciągle trzymają panujące wyżyny. Współpracownik kończy temi słowy: „Turcy rozwinięli z pomocą organizatorów niemieckich siłę większą niż oczekiwano.”

Storpedowany okręt.

FRANKFURT. „Frankfurter Zeitung” donosi z Amsterdamu: Het Vaderland pisze: Podróżni parowca Rynam, który w tych dniach powrócił z Nowego Yorku, opowiadają, że 15 sierpnia w wysokości wysp Seylijskich storpedowano angielski okręt, służący do przewozu wojsk, który miał na pokładzie wojska kanadyjskie. Z 2000 żołnierzy, którzy byli na pokładzie, zostało podobno około 100 uratowanych.

Strejki górników.

LONDYN. W Monmouthshire zaprzestano pracy 3—4000 górników. Następnie uchwaliło strejk dalszych 7000 górników. Podług sprawozdania inspekcji, rekrutującej w kopalniach, straciły one w r. 1914 przeszło 152000 robotników przez rekrutowanie. Produkcja spadła o okragłe 22 miliony ton i w r. 1915 spadnie jeszcze bardziej.

Nowa pożyczka.

BERLIN, 27 sierpnia. „Kreuzzeitung” zamieszcza odezwę ministra spraw wewnętrznych Loebella, wystosowaną do wszystkich publicznych kas oszczędnościowych, dotyczącą trzeciej pożyczki wojennej.

Nowa pożyczka będzie wydana po 99%, na 5% i niewypowiedzianą do 1-go października 1924.

Obwieszczenie.

W niedzielę dnia 29 sierpnia 1915 r. zaczyna się także wydawanie paszportów o tym samym czasie i pod tymi samymi warunkami przy ul. Nowo-Targowej Nr. 16.

Paszporty otrzymują w niedzielę, dnia 29 sierpnia te osoby, których nazwiska rozpoczynają się literą:

A, B, C, D,

w poniedziałek, dnia 30 sierpnia

E, F, G, H,

we wtorek, dnia 31 sierpnia

I, J, K, L, M,

w środę, dnia 1 września

N, O, P, Q, R,

w czwartek, dnia 2 września

S, T,

w piątek, dnia 3 września

U, W, Z.

Przy oznaczonych literach wydawane będą także i paszporty tych osób, które przy Targowej ulicy Nr. 14 fotografowane były a paszportów swych jeszcze nie odebrały.

Łódź, d. 28 sierpnia 1915 r.

Cesarsko Niemiecki Prezydent Policji.
von Oppen.

Obwieszczenie.

Wszelkie wagi, miary i ciężarki, które były oddane do sprawdzenia do Delegacji Kontroli Miar i Wag, ul. Średnia 16, winny być odebrane najpóźniej do dnia 4-go września r. b.

Od dnia 5-go września pobierane będzie składowe, a mianowicie:

za 1 ciężar lub miarę dziennie 6 fen.

„ 1 stołowa lub wisząca waga „ 20 „

„ 1 dziesiętną wagę „ 60 „

Przedmioty, które po dniu 5-go września oddane będą do sprawdzenia, muszą być w przeciągu 7-tych dni odebrane.

Po terminie tym obliczonym będzie składowe podług powyższej taksy.

Przedmioty, nie odebrane w przeciągu 1-go miesiąca, zostają publicznie zlicytowane.

Łódź, dnia 26-go sierpnia 1915 r.

Magistrat.

Delegacja Kontroli Wag i Miar.

w. z.

Alfred Vogel.

Kalendarzyk.

DZIŚ: Ś c. g. św. Jana.

JUTRO: Róży Lim. P.

Wschód słońca o godz. 5 m. 04.

Zachód „ „ „ 6 „ 58.

TEATR POLSKI. Dziś o godz. 3 po p. „Tamtę” i o godz. 6 i pół po poł. „Szlakiem Lejczonów”.

TEATR WIELKI. Dziś o godz. 4 po poł. Kościuszko pod Racławicami.

PARK STASZIOA. Dz.ś Koncert nadzwyczajny.

HELENÓW. Codziennie koncert. MEISTERHAUS. Codziennie wielkie przedstawienie.

WYPOŻYCZALNIA Tow. „Wiedza” oświetlona codziennie od g. 5—8, w niedziele i święta od g. 10—1.

WYPOŻYCZALNIE Tow. Krzewi. Oświaty otwarte są w środę od godz. 4—6, w niedziele i święta od 1-ej—1-ej.

Kronika miejscowa i sąsiedzka.

Osobiste.

Po kilkumiesięcznej nieobecności powrócił do Łodzi:

Prof. Leopold Nassberg, pianista-pedagog i kompozytor,

Dr. Maksymilian Cohn,

Dr. Rosenblatt i adwokat przysięgły Piotr Kon.

Zwrócone pieniądze.

Pieniądzy wysłanych w początkach maja r. b. do Rosji jeńcowi niemieckiemu Ernestowi Janzen nie można było doręczyć.

Pieniądze te może nądawca odebrać z powrotem w komendanturze miejscowej za okazaniem kwitu.

Z dzielnicy N. P. B.

(b) W 12B. dzielnicy, Brzezińska 11, w ub. tygodniu w środę od 9 do 4 po p. i w czwartek od 9 do 12 w południe wydawano zapomogi tym osobom, które korzystają z K. N. P. B.

Reklamacje, zapisy i informacje udziela się w czwartki od 10—1 po poł.

Z Towarzystwa Krzewienia Oświaty.

Biurowisko T. K. O. (Podleśna 1) przyjmuje codziennie od 10—11-ej rano zapisy na lekcje czytania i pisania, polskiego (kurs II-gi), literatury, arytmetyki i rysunków technicznych (inż. Klocmana).

O wykładach historii, nauk przyrodniczych i matematyki nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Z Towarzystwa „Arfa”.

(l) Liczba osób, zapisanych na kursy bezpłatne dla robotników dorosłych przy towarzystwie (Wolezańska 28), wynosi już około 300. Wszystkie te zapisane osoby muszą się dziś, punktualnie o godz. 7 i pół wieczorem zgłosić do lokalu towarzystwa i przynieść swe karty wpisowe.

Ze Słow. drogistów.

(a) W piątek o godz. 8 wiecz. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 56 odbyło się ogólne doroczne zebranie członków łódzkiego stowarzyszenia właścicieli składów aptecznych „Drogista”. Zagalął posiedzenie i przewodniczył obradom p. Gustaw Kachelski.

Z odczytanego sprawozdania wynika, iż dochody kasy o 65 rb. przewyższyły w roku ubiegłym sumę wydatków.

Wobec zrzeczenia się mandatów ze strony członków zarządu, przeprowadzono wybory, w rezultacie których nowy zarząd przedstawia się następująco: Prezes p. Kachelski, wiceprezes Frydman, sekretarz Tyman, kasjer Dietel, członkowie komisji rewizyjnej pp.: Chądzyński, Trautwein i Askanas, oraz komisji doradczej Bielous i Heyman.

Ze spółki „Rzemieślnik i robotnik”.

(l) Spółka „Rzemieślnik i robotnik” (Stodolniana № 10) sprzedaje obecnie swym członkom korzec kartofli po 3.60 kop.

II Szafuckie Tow.

pożyczkowo-oszczędnościowe, Łagiewnicka 29, w sobotę dnia 3-go września od godziny 2 po południu wypłacać będzie częściowe wkłady osobom, które ułożyły swoje kapitały w tej instytucji finansowej.

Z sądów pokoju.

(a) W lokalu III rewiru sądu pokoju wywieszono zostało ogłoszenie, iż podania do spraw przyjmowane są w poniedziałki, wtorki, czwartki i soboty od godz. 10 rano do 12 w południe. Nakazy egzekucyjne wydawane są we wtorki i czwartki od g. 4 do 6 po poł. lecz po uprzednim zamówieniu.

Z za kulis Kom. rozdziału chleba i mąki.

(b) W swoim czasie Kom. rozdziału chleba i mąki (Andrzeja 4), chcąc wspomóc swym urzędnikom, zawiadomił ich okólnikiem, iż mogą oni otrzymać po 2 rb. korzec węgla.

Na razie urzędnikom Kom. rozdziału chleba i mąki okólnik ten wydał się dobrodziejstwem, ale gdy przyszło im nabyć węgla, okazało się, iż urzędnicy winni płacić pieniędzmi niemieckimi t. j. po 2 rb. 20 kop. za korzec, co wraz z dostawą wynosi więcej, aniżeli kupno węgla w składzie.

Przeto większa część urzędników Kom. podziękowała Kom. i zrzekła się tego dobrodziejstwa.

W sprawie szczypania ospy.

(h) Wydział zdrowia przy Magistracie zawiadamia, iż te osoby, które dają sobie szczypanie ospy w Magistracie winne na 3-ci dzień stawić się tamże, by doktor mógł określić, czy ospa się przyjęła.

W razie nieprzyjęcia się ospy, będzie ona po raz drugi szczypaną.

Brukowanie ulic.

(i) Sekcja robót brukarskich przy magistracie przystąpiła do poprawienia bruku na ul. Wolborskiej od rogu Starego Rynku do rogu ul. Wschodniej.

Z powodu tego ruchu kołowego w tem miejscu przerwany.

Za nieczystość.

(j) Poliejanci 3-go uczytka sporządzili wczoraj szereg protokółów przeciwko stróżom rejonu Starego Miasta, za nieregularne polewanie wodą podwórzy i ulic.

Wykaz sum

wyasygnowanych w Lipcu Kuchniom i Instytucjom Dobr. przez Komitet Tan. i Bezpl. Kuchen na Lipiec, Sierpień i Wrzesień.

Komitet Op. Nieszienia Pomocy Biednym otrzymał dla następ. kuchen.

Tania kuch. przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Bicha 5.		
Tania kuch. dla dzieci przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Bicha 3.	Rb. 1,050	
Tania kuch. I oddz. IV tan. kuch. przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B. Sz. Pabjanicka 26.	540	
Tania kuch. nr. 1 przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Cegielniana 75.	750	
Tania kuch. przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Brzezińska 77.	540	
Bezpl. tan. kuch. przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Benedykta 39.	810	
III tania kuch. przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Cementarna 10.	540	
Tania kuch. przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Rzgowska 59.	470	
Tania kuch. nr. 3 przy par. św. Trójcy p. o. K. O. N. P. B., Zgierska 63.	540	
Bezpl. tan. kuch. Sekcji Kob. dla gruźlicz. p. o. K. O. N. P. B., Chojny.	410	
Bezpl. tan. kuch. Sekcji Kob. dla dzieci p. o. K. O. N. P. B., Rzgowska 138.	800	
Sekcja Bezdomnych i podrzutków, Andrzejka 4.	Rb. 1,200	7,650

Bezpl. kuch. I ochrony przy E. Chr. Tow. D. Smugowa 6.	1,160	1,160
Bezpl. kuch. II ochrony przy E. Chr. T. Dobr. Karola 16.	915	915
Bezpl. kuch. III ochrony przy E. Chr. T. Dobr. Wysoka 28.	625	625
Tania kuch. filja Gniazda, Piwna 17.	475	
Bezpl. kuch. przy ochr. w Rokicju filja Gniazda, Sz. Pabianicka 27.	400	
Tania kuch. i Przytułek prawosławny, Olgińska 3 i 1.	325	
Tanie kuchnie Marjaw. № 1 i № 2, Franciszkańka 29.	675	
Tania kuchnia Stow. Techników, Źródlińska Tow. „Kropka Mleka”, Piotrkowska 175.	4000	
Tania kuch. przy Kość. Św. Anny, Wacława 4.	2550	
I Schronisko dla dzieci wyzb. możł., Smugowa 4.	900	
Komitet Bezpl. i Głodn. przy E. Ź. T. D., ul. Średnia 46.	1350	
Bezpl. kuch. T-wa „Niedola Dziecięca”, Zielona 10.	400	
Bezpl. kuch. T-wa „Talmud-Tora”, Jakóba 10.	950	
Bezpl. kuch. przy Szkole Rzem. dla dzieci w. m., Zielona 44.	200	
Widzewska kuch. bezpl. obiad. dla dzieci, Rokicińska 62.	150	
Bezpl. kuch. Ochrony Bałuckiej, ul. Franciszkańska 85.	875	
Bezpl. kuch. przy par. ew. Św. Jana, Mikołajewska 60.	1350	
Bezpl. kuchnia Kółka Bał. Sekc. Kob. op. n. dziec., Zgierska 59.	1300	
Przytuł. Sierot Św. Stanisława Kostki, Placowa 13.	200	
4-a Ochrona przy par. Św. Józefa, Konstantynowska 11.	250	
Tow. „Gniazdo”, Gubernatorska 2.	500	
Tania Hygien. kuchnia dla inteligencji.	4000	
Łódzkie Żydow. T-wo Opieki nad Sierotami Północn. 38.	600	
Tania Kuchnia Stow. Komwojazerów Okr. Ł. Mikołajewska 3/5.	1100	
Stowarzyszenie Techników na otwarcie herbaciarń.	3000	
Dom Sierot Północna nr. 40.	300	
Dom dla Umysłowo Chorych przy Gm. Życow. Wesoła.	300	
Żydow. kuch. dla intel. um. nadrabina L. Trejstmana.	1350	
Kuchnia dla bied. Stow. Handl. m. Ł. Spacerowa 21.	700	
Tania kuch. dla intel. Stow. Pracow. Przem. i Handlu Nawrot 18.	1050	
Kolonje letnie na ręce Gł. Kom. Obyw. w likwidacji.	5000	
Żydowska kuchnia ludowa Cegielniana 51.	2700	38050
Ogółem Rbl.	70325	

Niedoreczone listy do odebrania w 3 oddziale straży ogniowej Mikołajewska 54.

Pani Nowicka, Konstantynowska 15; Michałina Rajter, Przejazd 35; Naum Mielnik, Piotrkowska 91; Izaak Hersz Goldmann, Piotrkowska 109; Józef G. Zimnowoda, Radwańska 3; Morduch Homonosoff, Krótka 10; Izidor Wendel, Widzewska, Jan Wolf, Widzewska 148; A. J. Goldmann, Piotrkowska 19; Melida Szwarz, Łódź; Rajnold Dalke, Luizy 52; Henryk Rohrmann, Spacerowa 3; Tomasz Sochata, Pryncypalna 13; S. M. Kuczyński, Andrzeja 57; Ch. Głowińska, Andrzeja 41; Edward Szaub, Gubernatorska 1; Adolf Szulc, Nawrot 81; Pani Malinowska, Luizy 54; G. Szundczyński, Łódź; Ignacy Walter, Widzew; Wanda Zapf, Łódź; Marcel Abrahamson, Łódź; E. Unger, Łódź; Firma S. Pytowski, Łódź; Emilja Littauer, Łódź; Józefa Różańska, Łódź.

Łódzkie Żyd. T-wo Dobroc. otrzymało dla kuchen następ.

Tania kuch. Żyd. T-wa Dobroc., Zachodnia nr. 20.	2,450	
Tania kuch. przy Stow. St. Żyd. „Wz. Pom.” Wólczńska 21.	140	
Tania kuch. żydowska, Nowo-Zarzewska 7.	400	
Bezpl. tania kuch. dla dzieci wyz. m., Wólczńska 43.	400	
Bezpl. tania kuch. dla bied. dzieci wyz. m. Piotrkowska 59.	340	
Bezpl. tania kuch. dla bied. dzieci wyz. m. Długa 93.	680	
Bezpl. tania kuch. dla dzieci wyz. m., Brzezińska 4.	540	
Bezpl. tania kuch. dla dzieci wyz. m., Pasaż-Szulca 21.	Rb. 275	5,225
Kuchnie rob. przy Związkach Zawod.		
№№ 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 i 70.		8,100
Tania kuch. rob. Chr. „Praca” i Christ. Gewerk.		
№№ 3, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24.	5,400	5,400
4 kuch. dla dzieci szkół. elementar. na ręce p. L. Hirzberga.		
№№ 35, 36, 37, 38.	3,200	3,200

I. Liebszer, Piotrkowska 38; E. Szuk, Żelazna 22; R. L. Neiman, Południowa 15; D. Rubinstein, Nawrot 23; H. I. Weinrieb, Piotrkowska 81; Jakób Holenderski, Łódź; S. Reichtmann, Łódź; A. M. Hurewicz, Łódź; T. Migdalski, Łódź; Abram Elia Goldman, Lipowa 9; R. Perzold, Łódź; Krystyna Franke, Łódź; Wiljam Grossman, Łódź.

Anna Gerschmann, Łódź, Bolesław Dulin, W. Kujat, Firma J. M. Unger, M. Gudkiewicz, R. Linke, Nawrot 41, R. Łukin, Łódź, M. Podlasiak, Emil Schmidler, Konstantynowska, M. Drosner, Mikołajewska 50, H. Kewin, Łódź, pani Szlama Hochmann, pani Frieda Ojzerowicz, Rudolf Braun, Adolf Grunwald, Fritz Bischof, Maria Rebel, Pasaż Schultz, A. Krukowska, Łódź, Piotr Kotlicki, W. Dobrowolska, Stanisław Domagalski, Staro-Zarzewska, Rosa Bigalska, Łódź, Salomon Marcus, Chaim Goldman, Firma Heller i Leng, Edward Boltke, Długa 66.

Urodzaj na grzyby.

Jak rzadko kiedy, obrodziły się w tym roku grzyby, tak zwane prawe, prócz tych mnóstwo jest przeróżnych bedek, jak surowiatki, kurek, maślaczki, kozaków etc. Surowiatek (wedł. ludu surlejatek) jest kilka gatunków: bladurkowe, białe, zielone, żółte i czerwone. Wszystkie są jadalne i smaczne, z wyjątkiem krwawo-czerwonej suwiaki, mającej pasty, nie mięsisty trzon, którą najłatwiej poznać po gorzko-szczyplawym smaku. Jest to jedyna odmiana trująca tej rodziny grzybów. Bardzo smaczne są tak zw. „niemki”, mało znane szerszemu ogółowi. Są one żółto-żółtostego koloru z mocno i głęboko nasadzonym na cienkim trzonie podługowatym kapeluszem, pod którym na trzonie jest obwódka, rodzaju kołnierzyka.

Z racji, iż rynek obecnie jest przepelniony kobietami z grzybami, jak i tej, że nawet lud, nie znając trujących bedek, często podlega wypadkom zatrucia, nie rzadko ze śmiertelnym skutkiem, amatorzy-smakosze grzybów powinni pamiętać, że nie należy spożywać nawet jadalnych grzybów — starych, nieświeżych, że grzyby i wszelkie bedki należy sparzyć wodą przed gotowaniem, lub duszeniem, lub te ostatnie nawet cokolwiek odgotować, że wszelkie bedki, za wyjątkiem niemek i kurek (żółte) są podejrzane, jeśli z nich nie zdejera się skóra, że wszelkie centkowane bedki są b. trującymi, że trujące grzyby po smaku i niemiłym zapachu się poznaje.

Nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że tak zw. „opieńki”, drobne grzybki, rosnące gniazdami na pniach drzew liściastych (tylko — na iglastych trujących) na łąkach, polankach, na cienkich, wysokich, mięsistych nóżkach, lecz nie rurkowatych, które pospolicie i mylnie zowią psiami, są jadalne i pożywne.

W obecnej porze można tego nazbierać koszami.

Prócz tych rosną na łąkach więcej znane, smaczne pieczarki — wierzch siwy, a bronzowy spód kapelusza — Około połowy września ukażą się zapewne liczne zieleniatki — zielone-żółte i siwe z ledwie dostrzegalnymi prążkami na kapeluszu, „sarny”, rydze i „kozie brody”, które gotują się w mleku.

Bony łódzkie w okolicy.

(a) Po ostatnich zwycięstwach wojsk niemieckich pośrednie następstwa tego ujawniły się obecnie w naszej okolicy zdyskredytowaniem kursu rubli rosyjskich. W Łasku, Pabjanicach, Zdunskiej-Woli, Szadku, Sieradzu, Zelowie i okolicach włościanie nie chcą przyjmować podartych, lub z maleńką choćby dziurką banknotów rosyjskich, ponieważ zaś waluty niemieckiej ze względu na jej wyższą obecnie wartość w obiegu jest bardzo niewiele, gdyż tylko w tej walucie przyjmowane są wszelkie podatki, opłaty i t. p. przeto w całej okolicy panuje obecnie dotkliwy brak bilonu.

Z tych więc przyczyn bony łódzkie, 20 i 50 kopiejkowe, a nawet rublowe, zyskały sobie prawo obywatelstwa w całej okolicy i włościanie obecnie chętniej przyjmują bony łódzkie aniżeli rosyjskie banknoty.

Z ostatniej chwili.

Urzędowy komunikat austriacki.

WIEDEŃ, 28-go sierpnia:
Z widowni rosyjskiej.

Armje nasze stojące w Galicji wschodniej, przelamały wczoraj w wielu miejscach front rosyjski nad Złotą Lipą, rozbudowany od tygodni.

Walczą one przytem na polu chwały pierwszych wielkich bitew, które się rozegrały na początku wojny na wschodzie i południowym wschodzie od Lwowa i powtarzają się w tych dniach poraz pierwszy w rocznicę. Tak na wschodzie od Przemysławu jak na zachodzie od Podhajec i Monasterzysk. wiarngnęliśmy do linii wroga. Między Gologórami a Brzeżanami zdobyto stanowiska rosyjskie na szerokości 30 kilometrów, przy czem między Gologórami a Dunajowem szturmowały wojska austriacko-węgierskie a między Brzeżanami nasze i niemieckie. Pobity wróg, pozostawiwszy jako jeńców 20 oficerów i 5000 żołnierzy, usiłował na próżno odzyskać stracone stanowiska przeciwnakami. Musiał opróżnić pole bitwy, przystępując dziś rano do odwrotu na całym froncie. Na wschodzie od Włodzimierza Wołyńskiego, doszło także do walk większych rozmiarów.

Armja generała broni Puhalla, odrzuciła nieprzyjaciela w kierunku Łucka, rozpoczynając pościgi. Na północy od trzęsawisk Prypeci zbliżają się sprzymierzeni do miasta Kobrynia od południa i zachodu. Wojska austriacko-węgierskie, walczące pod Kamieńcem Litewskim, wyrzuciły nieprzyjaciela ze stanowisk na północy i wschodzie od tego miasta.

Z widowni włoskiej.

Na froncie na Pobrzeżu usiłował wróg dziś o brzasku natrzeć w wielu miejscach, odparto go jednak wszędzie. Walka toczy się w dalszym ciągu na wschodzie od Polazzo i San Martino, na płaskowzgórzu Doberdo, dalej przed stanowiskami naszymi na wyżynach na północy od przyczółka mostowego Tolmeinu i na obszarze Flitschu. W Tyrolu podsuwają się Włosi bliżej do stanowisk naszych na północy od przełęczy Sugana.

Zastępca szefa sztabu generalnego
Hofer, marszałek polny porucznik

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, 28 sierpnia. (Ze sztabu zwierzchniego wodza naczelnego):

W okolicy Rygi żadnej zmiany. Na południu zachód od Fridrichstadtu w okolicy Schönbergu i Radziwiliszek podjął nieprzyjacieli po otrzymaniu posiłków 24 i 25 sierpnia swoje napady. Zacięta walka trwa dalej, w kierunku Dzwinska w okolicy Kwiczek nad rzeką Swentą odparliśmy Niemców, w kierunku Wilna wstrzymały wojska nasze nieprzyjaciela 24 i 25 sierpnia w stanowiskach nad Sewią, i cofają się powoli po obydwóch brzegach rzeki Wilji. Nad średnim Niemnem i na froncie pomiędzy górnem Bobrem a Prypecią cofają się wojska nasze wskutek otrzymanego rozkazu na wschód. Nieprzyjacieli naciera na wojska nasze tylko w pewnych kierunkach i skierował 25 sierpnia swe główne usiłowania na Białystok i na drogi prowadzące w kierunku wschodnim z frontu Bielska Kleczele. Na innych częściach naszego frontu wogóle żadna ważniejsza zmiana.

Przeniesienie siedziby administracji cywilnej dla Polski po lewej stronie Wisły.

Siedziba administracji cywilnej dla Polski po lewej stronie Wisły zostanie przeniesiona z Kalisza do Warszawy i podlegać jej będzie cała Polska.

Feliks Krzyżanowski
artysta muzyk
udziela lekcji fortepianu i śpiewu, mieszka przy ul. Średniej nr. 12 m. 17.

Tanio!
Papierosy tytonie i machorka. Piotrkowska 145 sklep w podwórzu (naprz. Ewang.)

W niedzielę dnia 29 sierpnia

w Parku im Stawica

ul. Dzielna 60.

Nadzwyczajny Koncert Symfoniczny

Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej

pod dyr. Tadeusza Mazurkiewicza.

Początek o godz. 4 i pół. Bilety wcześniej dostać można u Friedberga i Koca Piotrkowska 90. Początek o godz. 4 i pół.

Bank Zachodni, Oddział w Łodzi

Piotrkowska № 52.

Przyjmuje asekuracje pożyczek premjowych 2-iej Emisji z 1866 r. od losowania amortyzacyjnego w d. 14 Września 1915 r.

Kasa czynna od 10-iej do 1-iej p. p.

Akademia inżynierska

Wisłata m. morzem Bałtyckim

dla inżynierów maszynowych i elektrotechników kursy specjalne dla budowy żelazo-betonowej, maszyn okrętowych, samochodów, samolotów. Nowe laboratorium.

Rutynowany dyrygent chórów, artysta muzyk posiadający dyplom Konserwatorium, udziela lekcji gry fortepianowej, teorii muzyki i śpiewu. Nawrot № 6 m. 1 również wiadomość w Księgarni Gebethnera i Wolffa w Łodzi.

7-0 klasowy Zakład Naukowy

z klasami wstępnymi

Stanisławy RAJSKIEJ

po powrocie przełożonej przeniesiony został na ul. Mikołajewską № 37. Nowy lokal odpowiada wymaganiom higieny. Ogród dla ucznia. Zapis codziennie od 10-2. Egzamin wstępny i poprawkowy 29 sierpnia, 1 i 2 września.

Zakład Trebiński Heleny Cholewickiej

Mikołajewska 83 róg Ewangelickiej.

Prowadzony według najnowszych wymagań pedagogiki i higieny. Przyjmuje dzieci od lat 4-ch.

Zapisy codziennie między 9-tą a 2-gą.

4-kl. Zakład Naukowy Żeński
Marji SZCZYGLIŃSKIEJ

Nawrot № 42.

Egzamin wstępny i poprawkowy 28, 30 i 31 sierpnia. Lekcje — 1 września. Do klas wstępnych przyjmowani są również chłopcy.

Marta Norkowska

Wyższa Szkoła Gospod. Domowego

w Warszawie Bracka 17.

Przyjmuje uczennice w każdym czasie. Kursy tygodniowe jarstwa i oszczędnego gotowania. Obiady na miejscu i do domów. Szkoła egzystuje rok X-ty.

Helenów. We wtorek 31 sierpnia 1915 r. Helenów.

Wieczór ku uczczeniu dyr. orkiestry filharmonijnej

prof. A. Türnera.

Wielki Koncert wokalny - instrumentalny

z wzmocnioną orkiestrą z łaskawym współudziałem Tow. Śpiew „Hazor” jako też p. Birnbaumowej (śpiew) i p. A. Szarkowskiego (melodeklamacja). Obfity program, składający się z utworów benefisanta i dzieł najświetniejszych kompozytorów.

Szczegóły w programach. Początek o godz. 4. Wejście dla dorosłych 80 fen dla dzieci i wojskowych niż. rangi 40 fen. Bilety abonamentowe, passe-portout i wolne wejścia nieważne. Wrazie niepogody Koncert odbędzie się w sali.

Poszukiwani są zaraz:

Do Bochum w Westfalji

niewykwalifikowani robotnicy

Do Hamborn (kraj nadreński)

ślusarze do budowy lokomotyw i maszyn, ślusarze, ślusarze do konstrukcji żelaznych i budowy wagonów, ćwiekownicy (nitownicy), motacze, kowale, kotlarze.

Urząd pracy, Łódź, Piotrkowska 108.

NAJTANIEJ NA PREZENT.

Wyprzedaż z fabr. składu 40% taniej n. c. z. **RESZTKI** jedw. batyst na bluzki 50 k. Wełniane z jedwabiem na **bluzkę od 2 Mr.****Czarne z białym w krat** i w paski na suknie i bluzki od 3 Mr. do 6 Mr.

Różne TOWARY oraz ALPAGE na MEZKIE MARYNARKI 4 Mr. i DAMSKIE

KOSTJUMY i na fartuchy

CEGIELNI NA 43 w podwórzu (4-ty dom od ul. Piotrk.). Środę i Sobotę zamknięte.

Nakład na wyczerpaniu!

Pozostała tylko niewielka ilość egzempl. dziełka Dr. med. K. J. Drekslera p. t.

JAK UCHRONIĆ SIĘ OD CIĄŻY

Opis najnowszych środków od ciąży chroniących z rysunkami.

Niezbędna książka dla każdego małżeństwa

Cena kop. 40.

Składy główne w księgarniach: Adolfa Stomnickiego ul. Piotrkowska № 24 Alfreda Straucha Dzielna № 16 oraz do nabycia we wszystkich księgarniach. 466

Nauczycielki

domowe

z konwersacją francuską i dobrą muzyką dostaną zaraz korzystne posady. Pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sekowskiej Przejazd 14.

Dr. Maksymilian Cohn

powrócił.

Powrócił

Dr. Rosenblatt

spec. chorób uszu, nosa i gardła.

Piotrkowska 35.

Otrzymał zastępstwo W-nych pp. Frankowskiego niniejszym zawiadamiam Sz. sp zedawców, że bydło, świnię, cielęta i barany z miasta Łodzi i okolic, kupuję w każdą środę na targu przy Rzeźni Miejskiej od 8-iej rano, Józef Piestrzyński.

Remiza „Bristol”

ul. Piotrkowska Nr. 119.

wynajmuje karety i powozy do jazdy w mieście i po za miasto.

Fotografie

3 szt. — 1 Marka, szybkie i dobre wykonanie. Spacerowa 29 w oficynie na prawo od godz 8 i pół do 6 pp.

Lekcje języków:

niemieckiego francuskiego i angielskiego.

(Konwersacja, korespondencja i literatura) udziela **Marta Leder**, nauczycielka dyplomowana. Dzielna Nr. 36 b, (dom p. Briska m. 10)

Stacja dla uczenia lub uczniów. Elektryczność, wygodny. Zapewniona troskliwa opieka i pomoc w nauce. Wólczańska 109-5, lub skład apteczny Andrzeja 2. Tam też pokój do wynajęcia dla kobiety.

A. Kupuje kwity wszystkich lombardów maszyn do szycia. Brzezińska 10 mieszkanie 9.

A. A. Meble sprzedam: tani kredens, stół, krzesła, szafy, otomana, kółka z materacami, bielizniarkę, biurko, tremo. Mikołajewska 40 m. 2.

Do sprzedania para kółek, szafa, maszyna do szycia Singera mało używana, serwantka, otomana dywanowa, toaleta i stół z krzesłami. Przejazd 12 m. 2. 705

Dyplomowana nauczycielka (dyplom berliński) udziela lekcji niemieckiego. Mikołajewska 37 m. 41. 693

Obiady prywatne Miłsza № 25 m. 45 oficyna, parter. 673

prelotka i rower do sprzedania. Zielona № 38. 89.

Przechodząc Piotrkowską od Nowego Rynku do Nawrot zgubiłam portfel zawierający 2) rb. z kopiejkami i świadectwo wydane przez wójta z Dąbrowic. Łaskawy znalazca zechce za wynagrodzeniem zwrócić Marjannie Nowosławskiej Aleksandrowska № 38.

Stacja z dobrą opieką dla uczniów Juliusza 19 m. 9 także pokój umeblowany z wszelkimi wygodami od zaraz.

Tłumaczenia literackie, handlowe, techniczne i t. p. z różnych języków na niemiecki i odwrotnie wykonuję poprawnie i tanio. Udzielam też lekcji. Krótka 9, m. 14.

Isak Magitsohn zgubił paszport pięcioroczny i wydany z m. Czerichów gub. Mohilewskiej.

Rozpowszechnianie dozwolone przez niemiecką władzę cenzuralną.